

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31 NOLLAIG 2022

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

CLÁR ÁBHAIR	LEATHANACH
EOLAS	3
RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN CHOIMISIÚIN	4 - 9
RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH	10 - 14
TUARASCÁIL AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS & CISTE	15 - 16
RÁITEAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS AGUS COINNITHE CÚLCHISTÍ IONCAIM	17
RÁITEAS AR IONCAM CUIMSITHEACH	18
RÁITEAS AR STAID AN AIRGEADAIS	19
RÁITEAS AR SHREAFÁÍ AIRGID	20
NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS	21 - 39

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

EOLAS

Comhaltaí an Choimisiúin:	Jeremy Godfrey – Cathaoirleach (téarma dar críoch 12 Feabhra 2023) Patrick Kenny – Cathaoirleach Eatramhach (ó 9 Bealtaine 2023 go 2 Lúnasa 2023) Brian McHugh – Cathaoirleach (ó 2 Lúnasa 2023) Úna Butler Kevin O'Brien
Seoladh an Choimisiúin:	Teach Bloom Sráid an Iarnróid Baile Átha Cliath 1
Cuntasóirí:	Crowleys DFK 16/17 Faiche an Coláiste Baile Átha Cliath 2
Iniúcháirí:	An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste 3A Sráid an Mhéara Uachtarach Baile Átha Cliath 1
Suíomh Gréasáin:	www.ccpc.ie

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN CHOIMISIÚIN

Rialachas

Bunaíodh Bord an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí (dá dtagraítear dó mar an Coimisiún) faoin Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014 (Acht 2014).

Is é an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí (CCPC) an comhlacht reachtúil atá freagrach as an dlí um iomaíocht agus cosaint tomhaltóirí a chomhlíonadh, a chur chun cinn agus comhlíonadh a fhorfheidhmiú nuair is gá. Déanann an CCPC a dhícheall leas tomhaltóirí a fheabhsú ar fud an gheilleagair trí 40 ionstraim reachtach a fhorfheidhmiú, lena náirítear reachtaíocht um shábháilteacht táirgí.

Is é an aidhm atá ag an CCPC go bhfeidhmeodh margaí ar bhealach níos fearr do thomhaltóirí. D'fhonn é sin a bhaint amach, oibríonn an CCPC chun tionchar a imirt ar an díospóireacht phoiblí agus ar bheartais a fhorbairt, tuiscint an phobail a mhéadú faoin tábhacht a bhaineann le margaí oscailte agus iomaíocha, iomaíocht a chur chun cinn agus aird a tharraingt ar leasanna tomhaltóirí.

Soláthraíonn an CCPC faisnéis do thomhaltóirí faoina gcearta, airgeadas pearsanta agus sábháilteacht táirgí, trí líne chabhreach tomhaltóra, cuid thiomanta dár suíomh gréasáin ccpc.ie, feachtais feasachta poiblí agus trínár dtionscnaimh oideachais airgeadais éagsúla.

Tá ról reachtúla ag an CCPC maidir le Réiteach Malartach Díospóide agus idirghabhálaithe creidmheasa. Go dtí an 01 Aibreán 2022, bhí ról reachtúil ag an CCPC freisin i rialáil caidrimh ghnó san earnáil grósaeireachta.

Tá an Coimisiún freagrach don Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta agus is é atá freagrach as a chinntiú go ndéantar dea-rialachas. Tugann sé faoin tasc seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan amach agus cinntí straitéiseacha a ghlacadh maidir le gach príomhshaincheist gnó. Is iad an Cathaoirleach, Comhaltaí an Choimisiúin agus foireann na bainistíochta sinsearaí atá freagrach as bainistiú, rialú agus stiúradh an CCPC ó lá go lá.

Freagrachtaí an Choimisiúin

Leagtar amach obair agus freagrachtaí an Choimisiúin i nósanna imeachta doiciméadaithe, ina bhfuil na nithe a fhorchoimeádtar go sonrach do chinneadh Coimisiúin mar a leagtar amach in Alt 10 (7) d'Acht 2014 i.e. feidhmeanna nach féidir leis an gCoimisiún a tharmligean. I measc na mbuan-nithe a bhreithníonn an Coimisiún, tá:

- tuarascálacha ó choistí,
- tuarascálacha airgeadais,
- cinntí foirmeálta an Choimisiúin,
- dearbhú leasanna,
- tuarascálacha ó rannáin, agus
- ábhair forchoimeáda.

Ceanglaítear faoi Alt 31 d'Acht 2014 ar an gCoimisiún chun gach cuntas cuí agus rialta a choimeád ar airgead a fuair sé nó a chaith sé, i cibé foirm a fhaomhfaidh an tAire Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta, le toiliú ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN CHOIMISIÚIN

Agus an Coimisiún ag ullmhú na ráiteas airgeadais seo, ceanglaítear air:

- beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a fheidhmiú go seasta,
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus stuama;
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach, mura bhfuil sé iomchuí chun a thiomhdiú go leanfaidh sé i mbun feidhme, agus
- luaigh cibé acu ar leanadh na caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme, faoi réir aon imeacht ábhartha a nochtadh agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.

Tá an Coimisiún freagrach as taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a choimeád a nochtann, go réasúnta cruinn ag aon tráth ar bith, a staid airgeadais agus a chuirfidh ar a chumas a chinntiú go bhfuil na ráitis airgeadais mar atá dlite faoi Alt 31 den Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014. Is ar an gCoimisiún a leagtar an fhreagracht maidir le heolas corparáide agus faisnéis airgeadais a chur ar fáil ar láithreán gréasáin an CCPC agus maidir le hiomláine an ábhair sin.

Is é an Coimisiún atá freagrach as an bplean agus buiséad bliantúil a cheadú. Pléitear athbhreithniú maidir le feidhmíocht an CCPC trí thagairt a dhéanamh don phlean agus don bhuiséad bliantúil go rialta ag cruinnithe an Choimisiúin.

Tá an Coimisiún freagrach freisin as a shócmhainní a chosaint agus as sin, céimeanna réasúnacha a ghhlacadh chun calaois nó mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Measann an Coimisiún go dtugann ráitis airgeadais an CCPC léargas fíor agus cothrom ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais an CCPC amhail an 31 Nollaig 2022.

Struchtúr an Choimisiúin

Tá an CCPC comhdhéanta de Chathaoirleach agus suas le seisear comhaltaí, agus tá siad sin go léir ceaptha ag an Aire Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta ar feadh téarma nach sáraíonn cúig bliana. Is féidir comhaltaí an Choimisiúin a athcheapadh ar feadh tréimhse cúig bliana breise le cead ón Aire. Ní féidir comhaltaí an Choimisiúin a cheapadh do níos mó ná dhá théarma. Tá an Cathaoirleach freagrach as reáchtáil na heagraíochta agus as rialachas corparáideach. Faigheann an Cathaoirleach cúnaimh ó thaobh bainistíochta, rialú agus treorú an CCPC ó na Comhaltaí agus ó fheidhmeannaigh sinsearacha eile. Tagann an Cathaoirleach agus na Comhaltaí le chéile chun Coimisiún coláisteach cinnteoireachta a bhunú chun príomhchinntí reachtúla a dhéanamh, chomh maith lena ndualgais ar leith lánaimseartha féin a bheith acu.

Bíonn ceithre chruinniú sceidealta ag an gCoimisiún in aghaidh na míosa. Ina theannta sin, tá cruinnithe ad hoc sceidealta i gcás ina bhfuil cúrsaí práinneacha ag teacht chun cinn, go bhfuil siad forchoimeáda don Choimisiún agus nach féidir iad a tharmligeán agus/nó i gcás ina bhfuil tréimhsí reachtúla ann. Samplaí a bheadh i gcinntí maidir le cumaisc Chéim 2, cumhachtaí forfheidhmithe nó iarrataí ar chomhoibriú ó ghníomhaireachtaí coimhthíocha. Leagtar amach sa tábla an tréimhse cheapacháin do na comhaltaí reatha:

Comhalta Boird	Ról	Dáta Ceaptha
Jeremy Godfrey	Cathaoirleach	1 Eanáir 2022
Patrick Kenny	Comhalta	10 Eanáir 2022 (dáta athnuaite)
Brian McHugh	Comhalta	1 Meán Fómhair 2022 (dáta athnuaite)
Úna Butler	Comhalta	10 Eanáir 2022
Kevin O'Brien	Comhalta	22 Lúnasa 2022
Conor Blackwell	Iarchomhalta	Téarma dar críoch 9 Eanáir 2022

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN CHOIMISIÚIN

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca **bunaithe ag an gCoimisiún**.

Cuimsíonn an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca Cathaoirleach agus triúr comhaltaí (ar comhaltaí seachtracha / neamhspleácha iad beirt díobh). Is é ról an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) ná tacaíocht a thabhairt don Choimisiún maidir lena chuid freagrachtaí i ndáil le saincheisteanna a bhaineann le riosca, rialú agus rialachas. Tá an ARC neamhspleách ó bhainistíocht airgeadais na heagraíochta. Cinntíonn an Coiste go háirithe go ndéantar monatóireacht ghníomhach agus neamhspleách ar na córais rialaithe inmheánaigh lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúchta. Tuairiscíonn an ARC chuig an gCoimisiún i ndiaidh gach cruinnithe, agus go foirmiúil i scríbhinn uair sa bhliain. Is iad comhaltaí an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca: Conor Blackwell (Cathaoirleach seachtrach)¹, Brian McHugh (inmheánach), Carmel Foley (seachtrach) agus Eilis Quinlan (seachtrach). Tionóladh 4 chruinniú den ARC in 2022.

Sceideal Freastail, Táillí agus Costais

Leagtar amach thíos sceideal freastail ag cruinnithe an Choimisiúin agus an Choiste don bhliain 2022 lena n-áirítear táillí agus costais a fuair gach comhalta:

Comisiún	An Coiste Iniúcháireachta & Riosca	Tuarastail * 2022 €	Táillí 2022 (íoctha go bliantúil i riaráistí) €	Costais i ndáil le freastal ar chruinnithe de chuid an Choimisiúin 2022 €
Líon cruinnithe	31	4		
Jeremy Godfrey	29/31	-	188,095	-
Patrick Kenny	29/31	-	152,297	-
Brian McHugh	27/31	4/4	153,945	-
Úna Butler	29/31	-	143,602	-
Kevin O'Brien	11/12	-	61,285	-
Conor Blackwell	0/0	4/4	1,323	1,207
Jimmy Murphy	-	1/2	-	1,251
Carmel Foley	-	4/4	-	1,131
Eilis Quinlan	-	1/1	-	-
			700,547	3,589

* Ní fhaigheann comhaltaí an Choimisiúin táillí toisc nach comhaltaí boird seachtracha (páirtaimseartha) iad ach go bhfuil siad fostaithe ag an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta mar chomhaltaí lánaimseartha de Bhord Feidhmiúcháin an CCPC.

Athruithe ar Phríomhphearsanra

Tháinig deireadh le téarma Jeremy Godfrey mar Chathaoirleach ar an 12 Feabhra 2023. Ceapadh Patrick Kenny ina Chathaoirleach Eatramhach ón 9 Bealtaine 2023 go dtí an 2 Lúnasa 2023. Ceapadh Brian McHugh ina Chathaoirleach an 2 Lúnasa 2023. Ceapadh Conor Blackwell mar Chomhalta sealadach ón 1 Deireadh Fómhair 2021 go dtí an 9 Eanáir 2022 agus níor fhreastail sé ar chruinniú an ARC le linn dó a bheith ina Chomhalta. Chuir Jeremy Godfrey tús lena théarma mar Chathaoirleach an 1 Eanáir 2022. Chuir Úna Butler tús lena téarma mar Chomhalta den Choimisiún an 10 Eanáir 2022. Chuir Kevin O'Brien tús lena théarma mar Chomhalta den Choimisiún an 22 Lúnasa 2022. D'éirigh Jimmy Murphy as mar chomhalta den ARC i mí an Mheithimh 2022. Ceapadh Eilis Quinlan chuig an ARC i mí Dheireadh Fómhair 2022.

¹ Sannadh Conor Blackwell go sealadach mar Chomhalta den CCPC ag an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta ón 1 Deireadh Fómhair 2021 go dtí an 9 Eanáir 2022.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN CHOIMISIÚIN

Nochtadh a Éilítear faoin gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Coimisiún freagrach as a chinntiú gur chomhlíon an CCPC ceanglais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú ("an Cód"), arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Tá na nochtadh seo a leanas ag teastáil de réir an Chóid:

Miondealú ar Shochair Ghearrthéarmacha Fostaithe

Leagtar amach sochair ghearrthéarmacha de bhreis ar €60,000 i Nóta 5 leis na ráitis airgeadais.

Costais Sainchomhairleoireachta

Áirítear le costais sainchomhairleoireachta costas comhairle sheachtrach don bhainistíocht agus ní áirítear leo feidhmeanna seachfhoinsithe 'gnó mar is gnách'.

	2022	2021
	€	€
Comhairle dlí	374,094	266,525
Comhairle eacnamaíochta	22,755	67,519
Sainchomhairleoireacht TF	41,340	179,226
Forbairt Straitéise	83,253	-
Eile	16,607	20,004
Costais sainchomhairleoireachta iomlána	538,049	533,274
Costais Chomhairleachta Caipitlithe		-
Costais sainchomhairleoireachta a ghearrtar ar an Ioncam agus Cúlchistí Ioncaim	538,049	533,274
Iomlán	538,049	533,274

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN CHOIMISIÚIN

Costais Díl agus Socraíochtaí

Sa tábla thíos soláthraítear miondealú ar mhéideanna a aithníodh mar chaiteachas sa tréimhse tuairiscithe i ndáil le costais dhlíthiúla, socraíochtaí agus imeachtaí idir-réitigh agus eadráin i ndáil le conarthaí le tríú páirtithe. Ní chuimsítear caiteachas a tabhaíodh maidir le comhairle ginearálta díl a fuair an Coimisiún agus a nochtáitear sna costais Sainchomhairleoireachta thuas.

	2022	2021
	€	€
Táillí díl – forfheidhmiú	31,036	24,643
Íocaíochtaí idir-réitigh agus eadrána	-	-
Socraíochtaí	-	-
Iomlán	31,036	24,643

Caiteachas Taistil agus Cothaithe

Déantar caiteachas taistil agus cothaithe a chatagóiriú mar a leanas:

	2022	2021
	€	€
Intíre		
- An Coimisiún *	1,568	-
- Fostaithe	42,927	26,021
Idirnáisiúnta		
- An Coimisiún *	27,777	-
- Fostaithe	45,609	1,432
Iomlán	117,881	27,453

* Bhí €3,630 íoctha go díreach le Comhaltaí an Choimisiúin in 2022 (**€0 2021**). Tá miondealú ar chostais i measc Chomhaltaí an Choimisiúin i Nóta 5 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS RIALACHAIS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN CHOIMISIÚIN

Caiteachas Fáilteachais

Áirítear an caiteachas fáilteachais a leanas sa Ráiteas maidir le hloncam agus Caiteachas:

	2022	2021
	€	€
Fáilteachas foirne agus corparáide	1,336	420
lomlán	1,336	420

Ráiteas Comhlíonta

Tá an Cóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú ("an Cód") glactha ag an gCoimisiún, arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag an gCoimisiún chun comhlíonadh an Chóid a áirithiú agus bhí an Coimisiún i gcomhréir leis an gCód do 2022.

Foráiltear leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú gur féidir le gníomhaireachtaí Stáit comhaontú a lorg óna nAire/máthair-Roinn ábhartha maidir le forálacha a féidir a chur i bhfeidhm go cuí chun a úsáidte acu féin. Scríobh an Coimisiún chuig an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta (DETE) maidir leis sin agus fuair sé soiléiriú agus comhaontú maidir leis na nithe seo a leanas:

- Forálacha maidir le ról an Bhoird, ról an Chathaoirligh agus ról chomhaltaí an Bhoird. Tá struchtúr maoirseachta an Choimisiúin neamhghnách. Níl aon struchtúr Boird ann. Glacann an Coimisiún ról comhchoiteann Boird air féin agus glacann an Cathaoirleach ról oifigeach cuntasáíochta air/uirthi féin. Mar sin, chomh maith lena dhualgais mar "Bhord" a dhéanamh tugann an Coimisiún faoi fheidhmeanna feidhmiúcháin freisin.

[Folaithe]
Kevin O'Brien
Comhalta

[Folaithe]
Brian McHugh
Cathaoirleach

Dáta: 30 Samhain 2023

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH

SCÓIP NA FREAGRACHTA

Thar ceann an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, aithnímid go bhfuil an Coimisiún freagrach as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach de rialú inmheánach airgeadais á chothabháil agus á oibriú aige. Cuireann an fhreagracht sin riachtanais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) san áireamh.

CUSPÓIR AN CHÓRAIS UM RIALÚ INMHEÁNACH

Tá an córas um Rialú Inmheánach deartha chun rioscaí a bhainistiú go leibhéal inseasta seachas deireadh a chur leis. Ní fhéadfaidh an córas ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go bhfuil sócmhainní cosanta, go bhfuil idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go seachnaítear earráidí agus mírialtachtaí ábhartha nó go n-aimseofaí iad go tráthúil.

Tá an córas um Rialú Inmheánach, a thagann leis an treoir arna eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm sa CCPC don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

AN ACMHAINN DÉILEÁIL LE RIOSCA

Cuimsíonn an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca Cathaoirleach agus triúr comhaltaí (ar comhaltaí seachtracha / neamhspleácha iad beirt díobh). Tháinig an ARC le chéile 4 huairé in 2022.

Tá feidhm iniúchóireachta inmheánaigh atá comhdhéanta go cuí ag an gCoimisiún a bhfuil acmhainní leordhóthanacha aici agus a sheolann clár oibre a comhaontaíodh leis an ARC. Feidhmíonn an fheidhm iniúchóireachta inmheánaigh de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (arna leasú sa bhliain 2016). Tá monatóireacht agus athbhreithniú an Choimisiúin ar éifeachtacht na gcóras Rialaithe Inmheánaigh bunaithe ar obair an iniúcháir inmheánaigh seachfhoinsithe agus an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca. Rinneadh na hathbhreithnithe seo a leanas in 2022:

- Athbhreithniú ar Éifeachtacht na Rialuithe Inmheánacha;
- Athbhreithniú Comhairleach ar Shábháilteacht Táirgí;
- Áireamhain Uirlisí Airgid (bailíochtú);
- An Rannán Beartais & Idirnáisiúnta (athbhreithniú ar acmhainní agus seachadadh plean oibre);
- Bainistíocht Riosca (ag leibhéal rannach);
- Athbhreithniú leantach maidir leis na moltaí a rinneadh in athbhreithnithe iniúchóireachta inmheánacha roimhe seo.

Tá beartas bainistíochta riosca forbartha ag an gCoimisiún ina leagtar amach a inghlacthacht riosca, na próisis bhainistíochta riosca atá i bhfeidhm agus ina sonraítear róil agus freagrachtaí na foirne i ndáil le riosca. Eisíodh an beartas ar an bhfoireann ar fad chun an bhainistíocht a chur ar an airdeall faoi rioscaí atá ag teacht chun cinn agus faoi laigeachtaí maidir le rialú. Déanann an Coimisiún athbhreithniú ar an mbeartas seo go tréimhsiúil agus, i gcás ina gceadaítear athbhreithnithe, cuirtear faoi bhráid Choiste Iniúchóireachta agus Riosca an CCPC é lena athbhreithniú.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH
(AR LEAN)

AN CREAT RIOSCA AGUS RIALAITHE

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an CCPC agus leis an chóras sin sainaitnítear agus déantar tuairisciú ar príomhrioscaí agus gníomhaíochtaí bainistithe atá á ndéanamh le dul i ngleic leis na rioscaí sin agus, sa mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár riosca corparáideach i bhfeidhm a shainaitníonn na príomhrioscaí atá roimh an CCPC agus sainaitníodh, measúnaíodh agus grádaíodh iad seo de réir a dtábhachta De ghnáth déanann an Coimisiún an clár a athbhreithniú agus a nuashonrú ar bhonn ráithiúil, ach rinneadh athbhreithniú ar an gclár seo ar bhonn míosúil go dtí Bealtaine 2022, go príomha mar thoradh ar an bhfreagairt ar an bpaindéim Covid-19. Sonraíonn an clár riosca na rialuithe agus na gníomhaíochtaí is gá chun rioscaí agus freagracht as oibriú rialuithe a shanntar d'fhoireann ar leith a mhaolú.

Cuirtear an Clár Riosca Corparáideach is déanaí ar fáil roimh gach cruinniú den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca mar aon le meamram ina sonraítear aon athruithe, lena n-áirítear réasúnaíocht na n-athruithe sin.

Tá na córais um Rialú Inmheánach bunaithe ar chreat faisnéise bainistíochta rialta, ar chóras tarmhlinn agus cuntasachta, ar shraith nósanna imeachta airgeadais, ar nósanna imeachta riaracháin lena n-áirítear deighilt dualgas agus ar sheiceálacha leanúnacha dochta ag an bhfeidhm airgeadais.

Deimhnímid go bhfuil timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm:

- Córas buiséadaithe cuimsitheach de bhuiséad bliantúil arna athbhreithniú agus arna cheadú ag Comhaltaí an Choimisiúin;
- Leagtar síos teorainneacha údairithe chun cistí an Choimisiúin a eisíoc;
- Athbhreithniú rialta ag Comhaltaí an Choimisiúin ar fhaisnéis agus tuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla ar chúrsaí airgeadais (lena n-áirítear cuntais bhainistíochta), a thugann léiriú ar fheidhmíocht airgeadais in aghaidh bhuiséid;
- Tá freagrachtaí soiléire bainistíochta ann, lena n-áirítear freagrachtaí airgeadais atá sannta agus cuntasacht chomhfhreagrach ag gabháil leo;
- Tá beartais agus nósanna imeachta ann do gach príomh-phróiseas gnó, a ndéantar athbhreithniú rialta orthu;
- Monatóireacht agus tuairisciú ar phróisis rialaithe inmheánaigh, lena n-áirítear Ráiteas Dearbhaithe Bliantúil arna chur i gcrích ag Stiúrtóirí Rannáin;
- Tá sásraí agus córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide (TFC) a áirithiú;
- Tá nósanna imeachta foirmiúla ann chun monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí agus chun sócmhainní na heagraíochta a chosaint agus;
- Déantar íocaíocht thuarastail an CCPC a eagrú tríd an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte (NSSO) agus tá sí á clúdach ag an gComhaontú Bainistíochta Seirbhísí Fostaithe idir an NSSO agus máthair-Roinn (DETE) an CCPC, an Roinn Gnó, Fiontar agus Nuálaíochta.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH
(AR LEAN)

TIONCHAR PHAINDÉIM COVID-19 AR AN TIMPEALLACHT RIALAITHE

D'athraigh tosú na paindéime COVID 19 go luath in 2020, agus na bearta comhairle sláinte poiblí agus sábháilteachta a d'eascair as, cleachtais oibre an CCPC go tapa agus go bunúsach agus bhí cianobair mar ghnáthchleachtas d'fhoireann CCPC.

Rinne an Coimisiún dlúthmhonatóireacht ar fhorbairtí, d'fhonn na rioscaí a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar oibríochtaí gnó, ar fhoireann agus ar pháirtithe leasmhara an CCPC a mhaolú. Chuir na bearta sin ar ár gcumas den chuid is mo feidhmeanna an CCPC a sholáthar fad a coinníodh caighdeáin rialaithe láidre. Tá oibríochtaí CCPC ag leanúint ar aghaidh mar is gnách. I measc na gníomhaíochta a rinne an CCPC in 2022 tá:

- Cinntíodh go raibh freagairt gnó an CCPC i leith na paindéime stiúrtha agus treoraithe ag an gCoimisiún le hionchur ó Stiúrthóirí Rannáin.
- Measúnú leanúnach ar rioscaí suntasacha a bhaineann leis an bpaindéim COVID-19 agus lúfaireacht CCPC chun freagairt go héifeachtach.
- A chinntiú go bhfanfaidh deighilt láidir maidir le dualgais.
- A chinntiú go leanann na beartais agus na nósanna imeachta go léir atá ann faoi láthair de bheith i bhfeidhm sa timpeallacht chianoibre agus go ndéantar monatóireacht orthu agus go dtuairiscítear orthu mar is gnách.
- Nósanna imeachta a thabhairt suas chun dáta le go mbeifí in ann (i) rochtain a fháil ar an oifig (ii) agallaimh a dhéanamh (iii) iniúchtaí a dhéanamh ar bhealach sábháilte agus comhlíontach don tsláinte phoiblí nuair a bhí obair den sórt sin riachtanach chun ár bhfeidhmeanna a chomhlíonadh.
- A chinntiú go bhfaigheann baill foirne rochtain ar líonra CCPC ag úsáid trealamh TFC atá ceadaithe ag an CCPC agus go bhfuil an trealamh TFC atá ag teastáil ag gach ball foirne atá ag obair go cianda.
- Leanúint le rochtain a fháil ar an bpoitéinseal maidir le laigí ó thaobh rialaithe inmheánacha de mar gheall ar COVID-19 a mheas agus bearta a ghlacadh chun monatóireacht a dhéanamh ar rialuithe inmheánacha agus iad a thabhairt cothrom le dáta i gcás inar gá.

MONATÓIREACHT AGUS ATHBHREITHNIÚ LEANÚNACH

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh agus don bhainistíocht shinsearach agus don Choimisiún, i gcás inarb ábhartha, ar bhealach tráthúil. Is féidir linn a dhearbhu go bhfuil na córais monatóireachta leanúnaigh seo a leanas i bhfeidhm:

- Tá príomhrioscaí agus na rialuithe bainteacha aitheanta agus tá próisis curtha i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmiú na bpríomhrialuithe seo agus aon easnaimh a aithnítear a thuairisciú;
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ina bhfuil freagracht i leith bainistíocht airgeadais sannta; agus
- Déanann an Coimisiún agus an bhainistíocht shinsearaí athbhreithniú rialta ar fheidhmíocht thréimhsiúil agus bhliantúil agus ar thuarascálacha airgeadais ina léirítear feidhmíocht in aghaidh an bhuiséad agus réamhaisnéisí.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH
(AR LEAN)

SOLÁTHAR

Deimhnímid go raibh nósanna imeachta i bhfeidhm ag an CCPC le linn 2022 chun a chinntiú go gcomhlíontar na rialacha soláthair reatha agus go gcuirtear béim ar chúrsaí a eascraíonn as rialuithe ar sholáthar faoi shaincheisteanna rialaithe inmheánaigh.

ATHBHREITHNIÚ AR ÉIFEACTHÚLACHT

Deimhnímid go bhfuil nósanna imeachta ag an CCPC chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta agus rialaithe riosca. Tá monatóireacht agus athbhreithniú an Choimisiúin ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus an bhainistíocht shinsearaí laistigh den CCPC atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh.

Dearbhaímid go ndearna an Coimisiún athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha don bhliain 2022. Rinne an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus an Coimisiún athbhreithniú ar an Ráiteas ar Rialú Inmheánach chun a áirithiú go léiríonn sé go cruinn an córas rialaithe atá i bhfeidhm le linn na tréimhse tuairiscithe.

Rinne an Coimisiún athbhreithniú ar Rialuithe Inmheánacha in 2022 agus shínigh an Coimisiún é i mí Feabhra 2023.

Tá an Coimisiún réasúnta cinnte gur tionscnaíodh agus go gcuirtear i bhfeidhm an córas Rialaithe Inmheánaigh sa CCPC don bhliain airgeadais dar chríoch ³¹ Nollaig 2022 i bhfeidhm.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH
(AR LEAN)

CEISTEANNA RIALAITHE INMHEÁNAIGH

Sonraí na Laigí	Gníomhartha Maolaithe
<p>Soláthar Bhí dhá chás de mhaoirseacht riaracháin ann nuair nár chríochnaigh an fhoireann an fhoirm cheadaithe, a éilíonn nósanna imeachta soláthair inmheánacha, chun próiseas soláthair a thionscnamh sula bhfuarthas ceadúnais chun rochtain a fháil ar bhunachair shonraí ar luach €4,160 agus €24,525. Deonaíodh ceadú ceannaigh trí fhoirmeacha gaolmhara Ordaithe Ceannaigh a údarú. Bhí an dá cheadúnas in úsáid roimhe seo, bhí siad le hathnuachan agus ceannaíodh ar an mbonn sin iad.</p>	<p>Cuirfear oiliúint bhreise ar fáil don fhoireann, ag cur béime ar an ngá atá le cinntiú go dtabharfar an ceadú cuí sula gcuirfear tús le cleachtadh soláthair.</p>
<p>Soláthar Fuarthas baill foirne sealadacha a sannadh chun obair sa CCPC tríd an bpróiseas a úsáideadh le haghaidh soláthairtí faoi €25,000 nuair a bhí, nó gur dócha go mbeadh, na conarthaí os cionn €25,000. Tharla athruithe foirne sa Rannán AD, agus le linn na tréimhse athraithe bhí an próiseas chun foireann shealadach a aimsiú mí-chumarsáide nó míthuiscintí, rud a d'fhág go raibh míthuiscint ann maidir leis an bpróiseas a bhí le húsáid.</p> <p>Bhí trí chás ann ina raibh an caiteachas os cionn €25,000, agus is dócha go mbeidh ceithre cinn eile os cionn €25,000 nuair a thagann deireadh leis na sannacháin shealadacha. Is é caiteachas iomlán na gconarthaí foirne seo do 2022 ná €253,903.</p>	<p>Críochnófar cleachtadh soláthair chun creat ilghníomhaireachta a bhunú chun foireann gníomhaireachta sealadach a sholáthar. D'fhreastail an Rannán AD ar sheisiún oiliúna tiomnaithe ar sholáthar, agus freastalóidh an fhoireann ar fad ar an oiliúint athnuachana bhliantúil a chuireann pearsanra Soláthair ar fáil.</p>

Thar ceann an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí:

[Folaithe]

Kevin O'Brien, Comhalta

Dáta: 30 Samhain 2023

[Folaithe]

Brian McHugh, Cathaoirleach

Dáta: 30 Samhain 2023

Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais agus an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 faoi réir fhorálacha alt 31 den Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, 2014. Tá na ráitis airgeadais comhdhéanta de

- an ráiteas ar ioncam agus caiteachas agus cúlchistí ioncaim coinnithe
- ráiteas ar ioncam cuimsitheach
- an ráiteas ar staid an airgeadais
- an ráiteas ar shreafaí airgid, agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasáíochta.

I mo thuairim, tugtar sna ráitis airgeadais léiriú fíor agus cothrom ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Fónais Eitlíochta an 31 Nollaig 2022 agus ar a ioncam agus caiteachas don bhliain 2022 i gcomhréir le Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais (FRS) 102 — *an Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais atá infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann*.

Bunús na tuairime

Rinne mé an t-iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (ISAnna) arna bhfógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta d'Institiúidí Uachtaracha Iniúchóireachta. Tá cuntas tugtha ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus tá mo chuid freagrachtaí eiticíúla comhlíonta agam de réir na gcaighdeán sin.

Creidim gur leor agus iomchuí an fhianaise iniúchóireachta atá faighte agam chun bonn a sholáthar do mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Tá faisnéis áirithe eile chomh maith leis na ráitis airgeadais curtha i láthair ag an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí. Cuimsítear leis sin an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Choimisiúin agus an ráiteas maidir le rialú inmheánach. Tá cur síos ar fáil san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar na freagrachtaí atá agam chun tuairisciú maidir le heolas dá leithéid, agus ar ábhair eile ar a dtuairiscim tri eisceacht chomh maith.

Níl rud ar bith le tuairisciú agam maidir leis na cúrsaí sin.

[Folaithe]

Ar son agus thar ceann

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

5 Nollaig, 2023

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí chomhaltaí an Choimisiúin

Mar a shonraítear sa ráiteas rialachais agus i dtuarascáil chomhaltaí an Choimisiúin, tá comhaltaí an Choimisiúin freagrach as

- ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm a fhorordaítear faoi alt 31 den Acht Iomaíochta agus Cosanta Tomhaltóirí 2014
- a chinntiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom i gcomhréir le FRS 102
- rialtacht na n-idirbheart a áirithiú
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh maidir le cuntasáíocht ach amháin sa chás nach cuí a ghlacadh leis, agus
- a leithéid de rialú inmheánach agus a mheasann siad riachtanach chun ullmhúchán na ráiteas airgeadais a chumasú atá saor ó mhíshonrú ábhartha, cibé acu mar gheall ar chalaos nó ar earráid.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tá sé de cheanglas orm faoi alt 31 den Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, 2014 iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus tuairisciú chuig Tithe an Oireachtais ina leith.

Tá sé mar chuspóir agam maidir leis an iniúchadh a dhéanamh dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaiois nó earráide. Ní féidir leis an gcóras ach deimhniú réasúnta seachas deimhniú iomlán a thabhairt, ach ní dearbhú é go n-aimseoidh iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hiniúchóireachta míráiteas ábhartha nuair is ann dó. D'fhéadfadh calaiois nó earráid a bheith ina gcúis le míráitis agus meastar mar a bheith ábhartha iad más rud é go bhféadfaí a mheas go réasúnta go bhféadfaidís, astu féin nó ar an iomlán, dul i gcion ar chinntí eacnamaíochta a ghlacann úsáideoirí ar bhonn na ráiteas airgeadais sin.

Déantar m'iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hiniúchóireacht agus déantar m'iniúchadh faoi threoir na mbeirthe gairmiúla agus coimeádaim amhras gairmiúil ar feadh na hiniúchóireachta. Agus é sin á dhéanamh,

- Sainaitníim agus déanaim measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, cibé acu de bharr calaiois nó earráide; dearaim agus cuirim nósanna imeachta iniúchóireachta i gcrích atá freagrach do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúchóireachta atá dóthanach agus iomchuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is mó an riosca a bhaineann le míráiteas ábhartha de bharr calaiois a ligean gan bhrath ná míráiteas ábhartha de dheasca earráide, mar d'fhéadfaí a chuimsiú le calaiois claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon turas, mífhaisnéis, nó sárú ar an rialú inmheánach.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta a dhearadh atá iomchuí do na himthosca, ach ní ar mhaithe le tuairim a léiriú maidir le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar oiriúnacht na mbeartas cuntasáíochta a úsáidtear agus réasúnacht na meastachán cuntasáíochta agus nochtáí. gaolmhara.

- Oiriúnacht maidir le húsáid a bhaint as bonn cuntasáíochta a chinneadh, bunaithe ar an bhfianaise iniúchóireachta a fuarthas, maidir le cibé acu a bhfuil éiginnteacht ábhartha ann nó nach bhfuil a bhaineann le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh amhras suntasach a chaitheamh ar chumas an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí leanúint mar ghnóthas leantach. Má chinneim go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, ceanglaítear orm aird a tharraingt ar na nochtuithe gaolmhara i mo thuairisc sna ráitis airgeadais nó, má tá nochtuithe dá samhail easnamhach, mo thuairim a athrú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta mo thuarascála. D'fhéadfadh go mbeadh imeachtaí nó coinníollacha amach anseo a chur faoi deara go scoirfidh an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí de bheith ina ghnóthas leantach.
- Déanaim measúnú ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtuithe, agus cibé acu an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus na himeachtaí bunaidh ar mhodh a bhaineann cur i láthair cóir amach nó nach léiríonn.

Déanaim cumarsáid leo sin á bhfuil cúram rialála orthu maidir le, i measc ábhair eile, scóip bheartaithe agus tráthúlacht an iniúchta agus torthaí suntasacha a bhaineann leis an iniúchadh, lena n-áirítear aon laigí suntasacha maidir le rialú inmheánach a aithníim le linn m'iniúchta.

Tuairiscím trí eisceacht más rud é, dar liom,

- ní bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe uile a bhí ag teastáil uaim le haghaidh m'iniúchta, nó
- níor leor na taifid chuntasáíochta chun go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart, nó
- nach bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasáíochta.

Faisnéis nach faisnéis atá sna ráitis airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair sna ráitis sin, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe d'aon chineál ina leith.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm faoi na ISAnna an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh, agus trí sin á dhéanamh, déanaim machnamh ar cibé an bhfuil an fhaisnéis eile neamhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a aimsíodh le linn an iniúchta, nó má léirítear ar dhóigh eile go bhfuil sí míshonraithe go hábhartha. Má tharlaíonn sé, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go ndéanaim amach go bhfuil míshonrú ábhartha san fhaisnéis eile sin, éillítear orm an fhíric sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Tugaim faoi m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do na cúrsaí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistiú agus lena n-oibriú. Tuairiscím má aithníim gnéithe ábhartha a bhaineann leis an mbealach ina ndeamadh gnó poiblí.

Déanaim iarracht fianaise a aimsiú faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais i gcúrsa an iniúchta. Tugaim tuairisc má shainaitníim aon chás ábhartha nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm chun na gcricíoch a bhí beartaithe nó i gcás nár chomhlíon idirbhearta na húdaráis a rialaíonn iad.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ
RÁITEAS MAIDIR LE HIONCAM AGUS CAITEACHAS AGUS CÚLCHISTÍ IONCAIM COINNITHE
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

		Nótaí	
		2022	2021
		€	€
IONCAM			
Deontas Oireachtais	2	16,748,418	12,499,167
Ioncam ó Thobhach	3	2,420,903	2,722,991
Ioncam Eile		4	24
		19,169,325	15,222,182
Táillí Iarratais	4	1,194,406	1,485,967
Táillí Iarratais Aisíochtha/Inaisíochtha chuig D/ETE		(1,194,406)	(1,485,967)
Deontas ECC Inaisíochtha don D/ETE		-	(20,813)
Glan-Mhaoiniú Iarchurtha do Phinsin	12	3,907,000	2,585,000
		23,076,325	17,786,369
CAITEACHAS			
Costais Foirne	5	14,637,270	11,765,562
Speansais Oibríochta	6	7,991,244	6,580,454
		22,628,514	18,346,016
BARRACHAS / (EASNAMH) DON BHLIAIN ROIMH LEITHREASAÍ		447,811	(559,647)
Aistriú (chuig an)/ón gCuntas Caipitil	11	(27,216)	89,812
Barrachas/(Easnamh) don bhliain roimh LEITHREASAÍ		420,595	(469,835)
Iarmhéid a tugadh ar aghaidh an 1 Eanáir		(109,003)	360,832
Iarmhéid a tugadh ar aghaidh an 31 Nollaig		311,592	(109,003)

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus Nótaí 1 - 19 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí:

[Folaithe]
Kevin O'Brien
 Comhalta

[Folaithe]
Brian McHugh
 Cathaoirleach

Dáta: 30 Samhain 2023

Dáta: 30 Samhain 2023

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

**RÁITEAS AR IONCAM CUIMSITHEACH
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022**

		2022	2021
	Nótaí		
BARRACHAS / (EASNAMH) DON BHLIAIN AIRGEADAIS		420,595	(469,835)
Taithí (caillteanas / gnóthachan ar scor oibleagáidí sochair	12iii	(3,709,000)	382,000
Athruithe ar na boinn tuisceana is bun le luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir	12iii	19,179,000	(3,219,000)
Gnóthachan achtúireach iomlán/(caillteanas) sa bhliain		15,470,000	(2,837,000)
Coigeartú ar mhaoiniú sochar scoir iarchurtha		(15,470,000)	2,837,000
Ioncam Cuimsitheach Iomlán don bhliain		420,595	(469,835)

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus Nótaí 1 — 19 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí:

[Folaithe]
Kevin O'Brien
Comhalta

[Folaithe]
Brian McHugh
Cathaoirleach

Dáta: 30 Samhain 2023

Dáta: 30 Samhain 2023

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

**RÁITEAS AR STAID AN AIRGEADAIS
AMHAIL AN 31 NOLLAIG 2022**

	Nótaí	Amhail an 31 Nollaig 2022 €	Amhail an 31 Nollaig 2021 €
SÓCMHAINNÍ SEASTA			
Réadmhaoin, gléasra & trealamh	8	179,079	151,863
SÓCMHAINNÍ REATHA			
Infháltais	9	350,334	385,943
Airgead tirim agus coibhéisi airgid thirim		979,201	1,023,841
		1,329,535	1,409,784
DLITEANAIS REATHA (MÉIDEANNA DLITE LAISTIGH DE BHLIAIN AMHÁIN)			
Méideanna Iníoctha	10	(1,017,943)	(1,518,787)
GLANSÓCMHAINNÍ REATHA		311,592	(109,003)
GLANSÓCMHAINNÍ		490,671	42,860
SOCHAIR SCOIR			
Oibleagáidí leasa scoir	12iii	(38,221,000)	(49,784,000)
Sócmhainn mhaoiniúcháin sochair scoir iarchurtha	12iv	38,221,000	49,784,000
GLANSÓCMHAINNÍ IOMLÁNA / (DLITEANAIS)		490,671	42,860
LENA LEIRÍTEAR			
Cuntas Caipitil	11	179,079	151,863
Cúlchistí ioncaim coinnithe		311,592	(109,003)
		490,671	42,860

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus Nótaí 1 - 19 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí:

[Folaithe]
Kevin O'Brien
Comhalta

Dáta: 30 Samhain 2023

[Folaithe]
Brian McHugh
Cathaoirleach

Dáta: 30 Samhain 2023

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

**RÁITEAS AR SHREAFÁÍ AIRGID
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022**

Nótaí		2022	2021
		€	€
Glan Sreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibríochta			
Ioncam barrachais thar chaiteachas / (caiteachas thar ioncam)		420,595	(469,835)
Ús bainc faighte		(4)	(24)
Aistriú chuig an/(ón) gcuntas caipitil	11	27,216	(89,812)
Dímheas ar shócmhainní seasta	8	94,817	99,326
Laghdú/(Ardú) ar infháltais	9	35,609	(85,969)
(Laghdú)/Ardú ar shuimeanna Iníoctha	10	(500,844)	932,801
Glan-insreabhadh airgid / (eis-sreabhadh) ó Ghníomhachtaí Oibríochta		77,389	386,487
Sreafaí airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta			
Íocaíocht chun réadmhaoin, gléasra & trealamh a cheannach	8	(122,033)	(9,514)
Glan-sreafaí airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta		(122,033)	(9,514)
Sreabhadh airgid ó Ghníomhaíochtaí Airgeadais			
Ús bainc faighte		4	24
Glan (laghdú)/méadú ar airgead tirim agus coibhéisí airgid tirim		(44,640)	376,997
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag tús na bliana		1,023,841	646,844
Airgead tirim agus coibhéisí airgid tirim ag deireadh na bliana		979,201	1,023,841

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

1. BEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA

Tá an bunús cuntasáíochta agus na beartais cuntasáíochta shuntasacha atá glactha ag an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí leagtha amach thíos. Cuireadh iad uile i bhfeidhm go comhsheasmhach i rith na bliana agus i rith na bliana roimhe sin.

A) GINEARÁLTA

Bhunaigh an tAire Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí an 31 Deireadh Fómhair 2014, faoin Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014. Tugadh foráil san Acht chun an Ghníomhaireacht Náisiúnta do Thomhaltóirí (NCA) agus an tÚdarás Iomaíochta (TCA) a dhíscaoileadh le héifeacht ón 30 Deireadh Fómhair 2014. Aistríodh foireann, sócmhainní, cearta agus dualgais chomhlachtaí oidhreachta chuig an gCoimisiún i gcomhréir leis an Acht. Is Eintiteas Sochair Phoiblí é an Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí.

B) RÁITEAS COMHLÍONTA

Ullmhaíodh ráitis airgeadais an Choimisiúin don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022 i gcomhréir le FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais atá infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn a d'eisigh an Chomhairle um Thuairisciú Airgeadais (FRC).

C) BUNÚS AN ULLMHÚCHÁIN

Rinneadh na ráitis airgeadais a ullmhú faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil, seachas le haghaidh sócmhainní agus dlíteanais áirithe a thomhaistear ag a luachanna córa atá mínithe sna beartais chuntasáíochta thíos. Tá na ráitis airgeadais i bhfoirm atá ceadaithe ag an Tánaiste agus ag an Aire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta agus aontaithe ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Cuireadh na beartais chuntasáíochta seo a leanas i bhfeidhm go leanúnach ó thaobh déileáil le nithe a mheastar a bheith ábhartha i ndáil le ráitis airgeadais an Choimisiúin.

Tá na Ráitis Airgeadais ullmhaithe i Euro, airgeadra feidhmeach an Choimisiúin.

D) IONCAM

Deontais Oireachtais

Aithnítear ioncam ar bhonn fabhráithe de ghnáth. Is eisceacht iad Deontais Oireachtais a aithnítear ar bhonn fáltas airgid tirim. Cuireann an DETE maoiniú ar fáil d'fheidhmeanna Feasachta Pobail agus Oideachais Airgeadais, ar choinníoll go ndéanfaí an maoiniú sin a íoc ar ais le DETE ar tobhach an Choimisiúin a fháil.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

E) IONCAM TOBHAIGH

Tá an Coimisiún freagrach as feidhmeanna eolais do thomhaltóirí agus oideachais maidir le seirbhísí airgeadais faoi alt 10(3)(j) d'Acht 2014.

Maoinítear costas fheidhm seirbhísí airgeadais an Choimisiúin le tobhach ar eintitis seirbhíse airgeadais rialaithe (maoinítear 16 ball foirne leis sin). Glactar ioncam san áireamh maidir le tobhach don tréimhse ina raibh na heintitis seirbhíse airgeadais rialaithe faoi réir rialacháin ag an mBanc Ceannais.

Foráiltear in Alt 24D den Acht um Chosaint Tomhaltóirí 2007 (arna chur isteach leis an Acht um Athchóiriú an Bhainc Ceannais 2010) gur féidir leis an gCoimisiún socrú a dhéanamh le chomhlacht fo-ordaithe maidir leis an mbailiúchán de na tobhaigh.

Tá sainmhíniú tugtha in Alt 24C den Acht um Chosaint Tomhaltóirí (arna chur isteach leis an Acht um Athchóiriú an Bhainc Ceannais 2010) ar na forálacha chun barrachas nó easpa in ioncam tobhaigh a cheartú i mbliain airgeadais, trína laghdaítear nó trína mhéadaítear tobhach an bhliain dar gcionn chun léargas a thabhairt ar chaiteachas an Choimisiúin i dtaobh feidhmeanna eolais do thomhaltóirí agus oideachais dá dtagraítear dóibh thuas a thabhairt i gcrích.

Déantar costais a bhaineann le gníomhaíochtaí atá á maoiniú le tobhach amháin a thaifeadadh mar chaiteachas tobhaigh, agus déantar costais a bhaineann le gníomhaíochtaí atá á maoiniú ón státchiste mar caiteachas státchiste. Déantar costais eile a bhaineann le feidhmeanna CCPC atá á maoiniú le tobhach agus ón státchiste (costais a bhaineann le seirbhísí den chuid is mó) a chionroinnt bunaithe ar dheighilt an líon iomlán foirne a leithdháiltear d'fheidhmeanna atá maoinithe le tobhach agus d'fheidhmeanna atá maoinithe ón státchiste faoi seach.

F) IONCAM Ó THÁILLÍ IARRATAIS

Déantar táillí a fhaigheann an Coimisiún chun ceadúnais idirghabhálaithe creidmheasa, ceadúnais do gheallbhróicéirí, fógraí maidir le híocaíocht shocraithe, cumaisc agus costais arna bhronnadh ag na cúirteanna a eisiúint a thaifeadadh mar ioncam an Choimisiúin a aisíoctar leis an D/ETE.

G) RÉADMHAOIN, GLÉASRA AGUS TREALAMH

Luaitear réadmhaoin, gléasra agus trealamh ar chostas stairiúil lúide dímheas carntha, atá coigeartaithe maidir le haon soláthar do laige. Soláthraítear dímheas ar gach réadmhaoin, gléasra agus trealamh ag rátaí a mheastar a dhíscríobh an costas lúide luach iarmharach measta gach sócmhainne ar bhonn líne díri thar a saolré úsáideach measta, mar seo a leanas:

Crua-earraí Ríomhaireachta	20%
Bogearraí Ríomhaire	20%
Trealamh Oifige	20%
Troscán	10%

Léiríonn an luach iarmharach an méid measta a gheofaí faoi láthair ó dhiúscairt sócmhainne, i ndiaidh chostais mheasta na diúscairthe a asbhaint, má bhí an tsócmhainn den aois agus sa riocht a rabhthas ag súil leis cheana ag deireadh a saolré úsáideach. Má tá fianaise oibiachtúil ann i dtaobh luach sócmhainne, aithnítear cailleanas laige sa Ráiteas maidir le hIoncam agus Caiteachas agus sna Cúlchistí Ioncaim Coinnithe sa bhliain.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

H) CUNTAS CAIPITIL

Aistrítear deontais stáit, a úsáidtear chun sócmhainní seasta a cheannach, chuig an gcuntas caipitil sa bhliain ina dtabhaítear an caiteachas agus déantar iad a chreidiúint chuig ioncam thar shaolré úsáide measta na sócmhainní gaolmhara. Léirítear sa chuntas caipitil méid gan amúchadh an ioncaim a úsáideadh chun sócmhainní seasta a mhaoiniú.

I) AIRGEADRAÍ EACHTRACHA

Déantar idirbhearta sonraithe in airgeadraí coigríche a aistriú go euro agus a thaifeadadh ag an ráta malartaithe a bhí ag rialú ag dáta na n-idirbheart. Déantar sócmhainní agus dliteanais airgid sonraithe in airgeadraí coigríche a aistriú go euro ag na rátaí malartaithe a bhí ag rialú ag dáta an tuairiscithe nó ag ráta chonradh réamhcheannacháin nuair atá conradh dá leithéid ann.

J) INFHÁLTAIS

Tuairiscítear infháltais ar a luach cóir, lúide soláthar i leith fiacha amhrasacha. Is soláthar ar leith é an soláthar d'fhiacha amhrasacha, agus bunaítear é nuair a bhíonn fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh an Coimisiún ábalta na suimeanna ar fad atá dlite dó a bhailiú. Aithnítear gach gluaiseacht i soláthar fiachas amhrasach sa Ráiteas maidir le hloncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe.

K) SOLÁTHAIRTÍ

Aithnítear soláthairtí nuair a bhíonn oibleagáid dlí nó inchiallaithe ar an gCoimisiún san am i láthair de bharr imeachtaí a tharla san am a caitheadh; is é is dóigh go mbeidh eis-sreabhadh d'acmhainní de dhíth chun an oibleagáid a réiteach; le gur féidir suim na hoibleagáide a mheas go hiontaofa.

L) TEAGMHAIS

Ní aithnítear dliteanais teagmhasacha, a eascraíonn as imeachtaí a tharla san am a caitheadh nuair (i) nach dóigh go mbeidh eis-sreabhadh d'acmhainní ann nó nach féidir an tsuim a mheas go hiontaofa ar an dáta tuairiscithe nó (ii) nuair a dheimhneofar an láithreach le himeachtaí neamhchinnte a tharlóidh nó nach dtarlóidh **amach anseo nach bhfuil go hiomlán faoi smacht an Choimisiúin. Nochtar dliteanais theagmhasacha** sna ráitis airgeadais mura bhfuil an dóchúlacht i leith eis-sreabhadh acmhainní iargúlta.

Ní aithnítear sócmhainní teagmhasacha. Nochtar sócmhainní teagmhasacha sna ráitis airgeadais nuair is dóchúil go mbeidh insreabhadh tairbhí geilleagracha i gceist.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

M) LÉAS OIBRÍOCHTA

Tuairiscítear an caiteachas ar cíosanna faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchiste Ioncaim Coinnithe thar fadtréimhse an léasa. Aithnítear an caiteachas de réir méid chothroim thar thréimhse an léasa, ach amháin sa chás go bhfuil méaduithe cíosa a bhaineann leis an ráta ionchais boilscithe, agus sa chás sin aithnítear na méaduithe sin nuair a thabhaítear iad. Aithnítear aon dreasachtaí léasa a fhaightear i gcaitheamh shaolré an léasa.

N) SOCHAIR FOSTAITHE

Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha ar nós pá saoire mar chostas sa bhliain, agus cuirtear sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana san áireamh san fhigiúr Suimeanna Iníoctha sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Tá foireann an Choimisiúin comhdhéanta dóibhsean atá fostaíthe go díreach ag an gCoimisiún agus oifigigh ar iasacht agus ar socrúchán ón státseirbhís agus seirbhís phoiblí. Níl aon dhliteanas pinsin ag an gCoimisiún maidir le foireann ar iasacht agus ar socrúchán. Íocann an Coimisiún ranníocaíocht aoisliúntais leis an DETE maidir le foireann ar iasacht nó ar socrúchán ag ráta 25% nó 30% (ag brath ar dháta iontrála chuig an Státseirbhís/Seirbhís Phoiblí), a mhuirearaítear chuig caiteachas.

Oibríonn an Coimisiún scéim sochar sainithe pinsin dá fhostaithe, a mhaoinítear go bliantúil ar bhonn íoc mar a úsáidtear ó airgead atá ar fáil ina leith lena n-áirítear airgead a chuireann an DETE ar fáil agus ó ranníocaíochtaí pinsin a bhaintear as tuarastal na foirne. Coinníonn an DETE ranníocaíochtaí sochar sainithe.

Rinneadh dlí d'Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012 an ²⁸ Iúil 2012 agus leis sin tugadh isteach an Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair (“An Scéim Aonair”) a tháinig i bhfeidhm an ¹ Eanáir 2013. Gach fostaí nua de chuid an Choimisiúin, atá ina n-iontrálaithe nua san Earnáil Phoiblí, ar nó tar éis 1 Eanáir 2013 ina gcomhaltaí den Scéim Aonair. Íoctar ranníocaíochtaí na Scéime Aonair anonn chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Tomhaistear dliteanais scéime pinsin ar bhonn achtúireach agus modh na n-aonad réamh-mheasta á úsáid.

Léirítear gnóthachain agus cailteanais achtúireacha a eascraíonn as athruithe i mboinn tuisceana achtúireacha agus ó bharrachais agus easnaimh ó thaithí sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach don bhliain ina dtarlaíonn siad agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa tsuim atá inaisghabhála ón DETE.

Léirítear le dliteanais phinsin luach reatha íocaíochtaí pinsin sa todhchaí arna dtuilleamh ag an bhfoireann chuige seo. Léiríonn maoiniú iarchurtha pinsean an tsócmhainn chomhfhreagrach atá le hin-aisghabháil i dtréimhsí amach anseo ón DETE.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

O) BREITHIÚNAIS AGUS MEASTACHÁIN CHUNTASAÍOCHTA CRITICIÚLA

Éilíonn ullmhú na ráiteas airgeadais ar an lucht bainistíochta breithiúnais, meastacháin agus boinn tuisceana a dhéanamh a théann i bhfeidhm ar na méideanna a thuairiscítear le haghaidh sócmhainní agus dliteanais amhail ar an dáta tuairiscithe agus na méideanna a tuairiscíodh le haghaidh ioncaim agus caiteachais i rith na bliana. Ciallaíonn nádúr an mheastacháin, áfach, go bhféadfadh na torthaí iarbhir a bheith éagsúil ó na meastacháin sin. Is iad na breithiúnais seo a leanas is mó a chuaigh i bhfeidhm ar na méideanna atá sainaitheanta sna ráitis airgeadais.

(a) Lagú readmhaoine, gléasra agus trealaimh

Déantar athbhreithniú ar shócmhainní atá faoi réir amúchadh maidir le lagú pé uair a thugann imeachtaí nó athruithe ar chúinsí le fios go bhféadfadh nach mbeadh an tsuim glanluach in-aisghabhála. Aithnítear cailteanas maidir le lagú mar an difear idir an tsuim ghlanluacha sa bhreis ar an tsuim in-aisghabhála. Is ionann an méid atá in-aisghabhála agus an méid is airde nuair a bhaintear luach cóir sócmhainne an costas díolta. Ar mhaithe le measúnú a dhéanamh ar lagú, grúpáiltear sócmhainní ar na leibhéil is ísle dá bhfuil siad ina sreafaí inaitheanta ar leithligh (aonaid ghiniúna airgid thirim). Déantar sócmhainní neamhairgeadais a bhí thíos le lagú a athbhreithniú i dtaobh aisiompú féideartha an lagaithe ag gach dáta tuairiscithe.

(b) Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

Tá athbhreithniú déanta ag an gCoimisiún ar shaolré agus ar luachanna iarmharacha gach aicme sócmhainne seasta agus go háirithe saolré eacnamaíoch fhóna agus luachanna iarmharacha daingneán agus feistí agus cinneadh go bhfuil saolré sócmhainní agus luachanna iarmharacha iomchuí.

(c) Soláthar d'fhiacha amhrasacha

Déanann an Coimisiún meastachán ar luach inaisghabhála féichiúnaithe trádála agus eile. Baineann an Coimisiún úsáid as meastacháin bunaithe ar thaithí go dtí seo d'fhonn leibhéal na bhfiacha, nach féidir a bhailiú, a shocrú. Sa mheastachán sin áirítear fachtóirí mar rátáil reatha an fhéichiúnaí, próifíl aois na bhféichiúnaithe agus taithe go dtí seo. Athbhreithnítear an leibhéal soláthair atá de dhíth ar bhonn leanúnach.

(d) Forálacha

Déanann an Coimisiún forálacha maidir le hoibleagáidí dlíthiúla agus cuiditheacha, arb eol dó a bheith gan íoc ar dháta deiridh na tréimhse. Go ginearálta, déantar na forálacha sin bunaithe ar eolas stairiúil nó eolas ábhartha eile, agus déantar iad a choigeartú le haghaidh treochtaí le déanaí nuair is ábhartha. Mar sin féin, meastacháin is iad de chostais airgeadais eachtraí nach gá go dtarlódh siad ar feadh na mblianta. Mar thoradh air sin agus ar leibhéal na héiginnteachta a bhaineann leis na torthaí deiridh, seans go mbeidh difríocht shuntasach idir an toradh iarbhir agus an méid a measadh.

(e) Oibleagáid leasa scoir

Déantar nuashonrú gach bliain ar na boinn tuisceana achtúireacha ar a bhfuil na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais bunaithe (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí ardaithe ar leibhéal cúitimh amach anseo agus rátaí mortlaíochta) bunaithe ar dhálaí eacnamaíocha reatha agus aon athrú ábhartha i dtaobh téarmaí agus coinníollacha an phinsin agus ar phleananna iar-scoir.

Is féidir tionchar a bheith ag na boinn tuisceana ar:

- (i) an ráta lascaine, athruithe ar an ráta sochair ar bhannaí ardcháilbochta corparáide
- (ii) leibhéal chúitimh amach anseo, dálaí an mhargaidh saothair amach anseo

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

2. DEONTAS OIREACHTAIS

Cuirtear an maoiniú ar fad ar fáil tríd an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta (DETE) 32.

Fo-Cheanteideal Vóta	2022	2021
	€	€
C.8 (i) – Pá	9,847,418	8,251,167
C.8 (i) – Neamhphá	7,181,000	4,621,000
C.8 (ii) – Pá	1,129,642	1,170,941
C.8 (ii) – Neamhphá	-	-
	<hr/>	<hr/>
	18,158,060	14,043,108
C.8 (ii) Pá (Aisíochta)	(1,129,642)	(1,170,941)
C.8 (ii) – Neamhphá (Aisíochta)	-	-
An Roinn Airgeadais *	150,000	-
Ranníocaíochtaí pinsin fostaithe coinnithe	(430,000)	(373,000)
	<hr/>	<hr/>
	16,748,418	12,499,167

* Fuarthas deontas ón Roinn Airgeadais i leith feachtas aistrithe.

	2022	2021
	€	€
3. TOBHACH		
Iarmhéid Tosaigh an 01 Eanáir	(1,519)	8,238
Sonraisc tobhaigh eisithe	2,420,903	2,722,991
Fáltais tobhaigh bailithe	(2,417,834)	(2,732,021)
Drochfhiacha tobhaigh	-	(727)
Iarmhéid Deiridh an 31 Nollaig	<hr/>	<hr/>
	1,550	(1,519)

Eisíodh sonraisc arbh fhiú €2,420,903 san iomlán iad a chlúdaigh dliteanas don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 mar a fhoráiltear dóibh in I.R. Uimh 24 de 2022 - Rialacháin Tobhaigh 2021 an Achta um Chosaint Tomhaltóirí 2007 (An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí) i mí Bealtaine Bhí an tsuim €1,550 fós le bailiú ag deireadh na bliana.

Díscríobhtar sonraisc tobhaigh nuair a mheastar iad a bheith do-athfhála. Tarlaíonn sin de ghnáth nuair a éiríonn eagraíocht as oibríochtaí.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

4. TÁILLÍ IARRATAIS	2022 €	2021 €
Táillí Cumaisc*	544,000	640,000
Idirghabhálaithe Creidmheasa agus táillí ceadúnais do gheallbhróicéirí **	544,959	588,784
Fíneálacha ar an Láthair / Fógraí maidir le hÍocaíochtaí	5,100	3,000
Dámhachtainí Cúirte	6,650	17,500
Ioncam eile (Leas Sóisialach srl.)	93,697	36,911
Fáltas Pinsean	-	199,772
Táillí iarratais aisíochta leis an DETE	(1,111,875)	(1,378,591)
Dlíte don DETE	(82,531)	(107,376)
	-	-

*Ioncam Cumaisc faoin Acht Iomaíochta 2002, cuid 3, Alt B, arna leasú ag Alt 55 den Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, 2014. Bíonn táille €8,000 i gcuideachta fógraí cumaisc chuig an gCoimisiún. Fógraí cumaisc – 2022: 68 (2021: 80).

**Líon na gceadúnas a eisíodh: idirghabhálaithe creidmheasa – 910 (2021: 952), geallbhróicéirí – 3 (2021: 3).

***Fógraí maidir le hÍocaíochtaí Seasta agus Fíneálacha ar an Láthair – 17 (2021: 10). Líon na gcásanna inar dhámh na cúirteanna costais 2 (2021:0).

Déanann an Coimisiún gach fáltas cumaisc, fáltas idirghabhálaithe creidmheasa, fógraí maidir le hÍocaíocht shocraithe agus ioncam ilchineálach eile a fhaigheann sé a íoc leis an DETE.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

	2022	2021
	€	€
5. COSTAIS FOIRNE		
Tuarastail agus Pá	10,649,911	8,702,605
Aoisliúntas - Scéim Foirne	3,819,000	2,879,000
Aoisliúntas – Foireann Sannta agus Ar Iasacht	-	1,892
Oiliúint foirne	168,359	182,065
	<u>14,637,270</u>	<u>11,765,562</u>
Leibhéil Foirne Iarbhír – WTE (amhail deiridh na bliana)	137.7	129

Déanann an DETE párolla a riar don Choimisiún (d'aistrigh chuig an tlonad Seirbhísí Comhroinnte Párolla i rith na bliana 2017). Choinnigh an Roinn Ranníocaíochtaí Aoisliúntais Breise de €262,379 (2021: €162,670) arna n-asbhaint ag an Roinn ó fhoireann an Choimisiúin. Chuir an Roinn ranníocaíochtaí fostaithe scéime aonair €300,332 (2021: €210,331) ar aghaidh chuig DPER maidir le foireann an Choimisiúin.

Rinneadh íocaíochtaí foirceanta de €18,146 san iomlán sa bhliain (2021: €nialas).

Áirítear na suimeanna €34,033 maidir le ragobair sna tuarastail agus pána thuasluaite.

A) LUACH SAOTHAIR AN CHATHAOIRLIGH

Cathaoirleach Reatha

Chuir Jeremy Godfrey tús lena théarma mar Chathaoirleach an 1 Eanáir 2022 ar feadh téarma 5 bliana. Fuair an Cathaoirleach íocaíochtaí tuarastail €188,095 agus thabhaigh sé costais taistil ar luach €2,391 sa bhliain 2022.

Tá an Cathaoirleach reatha ina comhalta de scéim neamh-mhaoinithe sochair shainithe na hearnála poiblí agus ní théann a cuid teidlíochtaí pinsin thar theidlíochtaí caighdeánacha na scéime sochair sainithe aoisliúntais na hearnála poiblí ábhartha. Ní bhfuair an Cathaoirleach reatha aon íocaíochtaí i gcoibhneas le feidhmíocht ná aon sochar comhchineáil eile i rith na bliana.

Iar-Chathaoirleach

Ceapadh an t-iar-Chathaoirleach, Isolde Goggin, an 31 Deireadh Fómhair 2014 (tar éis dó a bheith ina Chathaoirleach ar an Údarás Iomaíochta go dtí sin). Athcheapadh í an 1 Deireadh Fómhair 2016 ar feadh téarma cúig bliana dar críoch 3 Deireadh Fómhair 2021. Fuair an Cathaoirleach íocaíochtaí tuarastail €162,922 agus thabhaigh sí costais taistil go luach €0 sa bhliain 2021. Chuaigh Isolde Goggin ar scor mar Chathaoirleach an 3 Deireadh Fómhair 2021.

Bhí an t-Iar-Chathaoirleach ina comhalta de scéim neamh-mhaoinithe sochair shainithe na hearnála poiblí agus ní théann a cuid teidlíochtaí pinsin thar theidlíochtaí caighdeánacha na scéime sochair sainithe aoisliúntais na hearnála poiblí ábhartha. Ní bhfuair an t-Iar-Chathaoirleach aon íocaíochtaí i gcoibhneas le feidhmíocht ná aon sochar comhchineáil eile i rith na bliana. Fuair an t-Iar-Chathaoirleach cnapshuim scoir de €140,385 ar scor dó.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

**NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022**

B) MIONDEALÚ AR SHOCHAIR d'FHOSTAITHE

Réimse sochar iomlán d'fhostaithe (ó €60,000 agus ag méadú)

Ó	Go	2022	2021
€ 60,000	- € 69,999	8	9
€ 70,000	- € 79,999	15	13
€ 80,000	- € 89,999	17	14
€ 90,000	- € 99,999	7	8
€100,000	- €109,999	3	2
€110,000	- €119,999	1	1
€120,000	- €129,999	-	-
€130,000	- €139,999	-	-
€140,000	- €149,999	1	2
€150,000	- €159,999	2	-
€160,000	- €169,999	-	-
€170,000	- €179,999	-	1
€180,000	- €189,999	1	-
		55	50

Nóta: Chun críocha an nocht seo, áirítear sochair ghearrthéarmacha fostaithe maidir le seirbhísí a soláthraíodh le linn na tréimhse tuairiscithe, liúntais ragoibre agus íocaíochtaí eile thar ceann an fhostaí ach ní áirítear ÁSPC an fhostóra.

C) COSTAIS TAISTIL AGUS COTHAITHE CHOMHALTAÍ

	2022	2021
Comhalta	€	€
Jeremy Godfrey	11,422	-
Patrick Kenny	356	-
Brian McHugh	1,382	-
Úna Butler	898	-
Kevin O'Brien	1,399	-
Conor Blackwell	-	-
	15,457	-

Nochtar luach saothair príomhphearsanra bainistíochta i nóta 16 leis na ráitis airgeadais.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

6. COSTAIS OIBRIÚCHÁIN	Neamh- Thobhach	Tobhach €	2022	2021
			Iomlán €	Iomlán €
Post & Teileachumarsáid	72,731	18,167	90,898	66,190
Trealamh & Seirbhísí TF	584,914	120,047	704,961	470,192
Clódóireacht & Stáiseanáireacht	35,513	9,401	44,914	25,300
Taisteal & Cothabháil - Náisiúnta	43,336	1,159	44,495	26,165
Taisteal agus Cothabháil – Idirnáisiúnta	72,758	628	73,386	1,638
Áitreabh Oifige & Cothabháil Ghinearálta	861,811	226,124	1,087,935	1,093,803
An Lárionad Eorpach do Thomhaltóirí*	217,203	-	217,203	194,027
Costais Theagmhach	67,965	17,693	85,658	90,977
Caiteachas a bhaineann le AD	31,300	20,614	51,914	87,510
Táillí Dí	314,133	-	314,133	175,498
Costais sainchomhairleoireachta eile	1,377,122	12,539	1,389,661	949,476
Iníúchadh Inmheánach	29,803	7,451	37,254	16,121
Riarachán airgeadais	140,143	35,922	176,065	174,826
Táille iniúchta	19,600	4,900	24,500	24,500
Margaíocht, Cur Chun Cinn & Gníomhaíochtaí Feasachta do Thomhaltóirí*	1,047,604	884,980	1,932,584	2,004,946
Earcaíocht	415,068	67,580	482,648	308,140
Táillí Gníomhaireachta	226,529	52,991	279,520	93,199
Dímheas	94,771	-	94,771	99,326
Ionad Glaonna	661,525	84,348	745,873	573,739
Árachas	84,968	21,020	105,988	94,906
Muirir Bainc	1,454	3,334	4,788	3,531
Liúntas d'fhiacha amhrasacha	-	593	593	(983)
Ús um Íoc Pras & Cúiteamh	33	8	41	43
Ceannacháin Tástála	1,092	-	1,092	7,384
Táillí Bailiúcháin Tobhaigh	-	369	369	-
	6,401,376	1,589,868	7,991,244	6,580,454

*Tá Lárionad Eorpach do Thomhaltóirí (ECC) na hÉireann mar chuid de líonra Eorpach a chuireann comhairle, eolas agus tacaíocht ar fáil ar chearta tomhaltóirí nuair atá earraí agus seirbhísí á gceannach ó thír Eorpach eile. Déanann an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta cómhaoiniú ar oibriú ECC Éireann in éineacht leis an gCoimisiún Eorpach. Déanann an CCPC an leithdháileadh maoinithe bliantúil do ECC Éireann a threorú trí fho-cheann C8 thar ceann na Roinne. Tá Comhaontú Rialachais agus Maoirseachta (GOA) i bhfeidhm idir an CCPC agus ECC Éireann. Comhaontaíodh méadú beag ar thacaíocht na Roinne do ECC Éireann do 2022. Tháinig méadú €2,363 ar an leithdháileadh airgeadais do 2022 do ECC Éireann, rud a thug costas tacaíochta an Stáit do ECC Éireann go €217,203. Ba é an méadú ar a leithdháileadh airgeadais ná costais reatha níos airde a chlúdach.

** Maidir lena fheidhmeanna faoin Acht a chur i gcrích d'fhonn leasanna tomhaltóirí a chur chun cinn agus a chosaint, éilítear ar an gCoimisiún tabhairt faoi fheachtais feasachta poiblí agus eolais chomh maith le taighde agus anailís a dhéanamh chun críche tomhaltóirí a chur ar an eolas agus comhairle a thabhairt dóibh maidir le cosaint tomhaltóirí. Is mar seo a leanas atá an leithdháileadh maidir leis an gcaiteachas sin:

	2022		2021	
	Neamh- Thobhach	Tobhach €	Iomlán €	Iomlán €
Fógraíocht	41,317	972	42,289	51,285
Taighde	85,893	105,313	191,206	147,625
Caidreamh Poiblí	70,788	27,257	98,045	141,271
Seirbhísí Ceannaigh Dáileacháin & Oideachas Airgeadais	710,886	519,325	1,230,211	1,489,968
Eile	-	125,082	125,082	71,417
	138,720	107,031	245,751	103,380
	1,047,604	884,980	1,932,584	2,004,946

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

**NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022**

7. FEIDHMEANNA A BHAINNEANN LE TOBHACH

Áirítear an t-ioncam agus na costais a leanas maidir le feidhmeanna a bhaineann le tobhach i Nóta 3, 5 agus 6.

	2022	2021
	€	€
Ioncam		
Ioncam ó Thobhach	2,420,903	2,722,991
Ioncam eile	4	24
	<hr/>	<hr/>
	2,420,907	2,723,015
 Caiteachas		
Pá		
<hr/>		
Tuarastail agus Pá	1,140,108	1,156,779
Pinsean	-	-
Oiliúint foirne	21,341	23,539
	<hr/>	<hr/>
	1,161,449	1,180,318
Neamhphá		
<hr/>		
Post & Teileachumarsáid	18,167	14,132
Trealamh & Seirbhísí TF	120,047	92,394
Clódóireacht & Stáiseanáireacht	9,401	5,088
Taisteal & Cothabháil	1,787	29
Áitreabh Oifige & Cothabháil Ghinearálta	226,124	220,281
Costais Theagmhasacha	17,693	14,796
Caiteachas a bhaineann le AD	20,614	8,991
Táillí dlí	-	-
Iníúchadh inmheánach agus Cuntasóireacht	43,373	41,805
Táille Iníúcháireachta	4,900	4,900
Margaíocht, Cur Chun Cinn & Gníomhaíochtaí Feasachta do Thomhaltóirí	884,980	985,964
Sainchomhairleoireacht eile	12,539	40,223
Earcaíocht	67,580	9,552
Táillí Gníomhaireachta	52,991	18,239
Ionad Glaonna	84,348	114,748
Árachas	21,020	18,523
Muirir Bainc	3,334	2,390
Gluaiseachtaí maidir le soláthar d'fhiacha	593	(983)
Ús um íoc pras & Cúiteamh	8	9
Táillí Bailithe Fiachais Tobhaigh	369	
	<hr/>	<hr/>
	1,589,868	1,591,081
 Caiteachas Iomlán	<hr/>	<hr/>
	2,751,317	2,771,39
 Barrachas/(Easnamh) don bhliain	<hr/>	<hr/>
	(330,410)	(48,384)
 Barrachas amhail an 1 Eanáir	365,985	414,369
Barrachas amhail an 31 Nollaig	<u>35,575</u>	<u>365,985</u>

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

**NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022**

**8. RÉADMHAOIN,
GLÉASRA &
TREALAMH**

	Ríomhaire Crua-earraí €	Ríomhaire Bogearraí €	Troscán €	Trealamh Oifige €	Iomlán €
Costas					
Amhail an 1 Eanáir 2022	392,141	283,343	50,577	112,759	838,820
Méideanna Breise	92,922	-	26,502	2,609	122,033
Diúscairtí	-	-	-	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2022	485,063	283,343	77,079	115,368	960,853
Dímheas					
Amhail an 1 Eanáir 2022	269,820	276,460	28,446	112,231	686,957
Muirear don bhliain	77,786	6,883	9,488	660	94,817
Diúscairtí	-	-	-	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2022	347,606	283,343	37,934	112,891	781,774
Glanluach Leabhar					
Amhail an 31 Nollaig 2022	137,457	0	39,145	2,477	179,079
Amhail an 31 Nollaig 2021	122,31	6,883	22,131	528	151,863

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

**NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022**

9. INFHÁLTAIS	Amhail an 31 Nollaig 2022	Amhail an 31 Nollaig 2021
	€	€
Tobhach (nóta 3)	1,550	(1,519)
Lúide: Soláthar le haghaidh fiacha amhrasacha	(643)	(50)
Réamhíocaíochtaí	326,745	360,860
Féichiúnaithe Eile	22,682	26,652
	<u>350,334</u>	<u>385,943</u>

Luachanna cóir na bhféichiúnaithe agus gar-réamhíocaíochtaí ar a gcuid suimeanna glanluacha. Tá gach féichiúnaí dlite laistigh de bhliain amháin. Taispeántar féichiúnaithe glan ó lagú i leith fiacha amhrasacha.

10. MÉIDEANNA INÍOCTHA	Amhail an 31 Nollaig 2022	Amhail an 31 Nollaig 2021
	€	€
Creidiúnaithe	136,586	558,279
Fabhruithe	525,835	698,240
Seirbhísí Gairmiúla ag Siarchoinneáil Cánach	73,224	83,320
Cáin Bhreisluacha	40,713	50,759
Dlite do Tháillí Iarratais DETE	82,531	107,376
Dlite do Dheontas Tobhaigh DETE *	159,054	-
Dlite d'Aisíocaíocht Deontais DETE ECC	-	20,813
	<u>1,017,943</u>	<u>1,518,787</u>

Tá cáin agus árachas sóisialta faoi réir théarma na reachtaíochta ábhartha. Fabhraíonn ús i leith íocaíochtaí déanacha. Ní raibh aon ús dlite ag dáta deiridh na bliana airgeadais. Tá téarmaí na bhfabhruithe bunaithe ar na conarthaí bunúsacha. Tá méideanna eile a áirítear laistigh de chreidiúnaithe nach bhfuil clúdaithe ag nochtuithe nóta ar leith neamhurráithe, saor ó ús agus inaisoctha ar éileamh.

* Cuireann an DETE maoiniú ar fáil d'fheidhmeanna Feasachta Pobail agus Oideachais Airgeadais, ar choinníoll go ndéanfaí an maoiniú sin a íoc ar ais le DETE ar thobhach an Choimisiúin a fháil. Ag deireadh na bliana, bhí an méid a airleacadh i leith Deontas Pá le haisíoc le DETE.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

**NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS
DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022**

11. CUNTAS CAIPITIL

	Amhail Nollaig 2022 €	Amhail Nollaig 2021 €
larmhéid tosaigh	151,863	241,675
Aistriú chuig Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas		
Deontais a baineadh úsáid astu chun sócmhainní seasta a fháil	122,033	9,514
An tsuim a amúchadh i gcomhréir le dímheas sócmhainní	(94,817)	(99,326)
Aistriú (chuig)/ón Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas	27,216	(89,812)
larmhéid Deiridh don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig	179,079	151,863

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

12. COSTAIS SOCHAIR SCOIR

i. Foireann an Choimisiúin

In 2014, cheadaigh an tAire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta, le toiliú ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, scéim aoisliúntais d'fhoireann an Choimisiúin faoi fhorálacha ar 29 den Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, 2014.

Is comhaltaí den Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair baill foirne nua, arna bhfostú ag an gCoimisiún i ndiaidh an 1 Eanáir 2013 i gcomhréir leis an Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012. Aistrítear asbhaintí ó thuarastail foirne chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ar bhonn míosúil i gcomhréir leis an Acht.

ii. Anailís ar na costais iomlána sochair scoir a gearradh ar an Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe

	31 Nollaig 2022 €	31 Nollaig 2021 €
Costas seirbhíse reatha	3,453,000	2,784,000
Ús ar dhliteanais na scéime sochair scoir	796,000	468,000
Lúide ranníocaíochtaí Fostaithe	(430,000)	(373,000)
	<u>3,819,000</u>	<u>2,879,000</u>

iii. Gluaisteacht in glan-oibleagáidí sochair scoir le linn na bliana airgeadais

	31 Nollaig 2022 €	Mí na Nollag 2021 €
Glan-oibleagáidí sochair scoir amhail an 1 Eanáir	(49,784,000)	(44,362,000)
Costas seirbhíse reatha	(3,453,000)	(2,784,000)
Costais úis	(796,000)	(468,000)
Sochair a íocadh sa tréimhse	342,000	667,000
Taithí (cailteanas)/gnóthachan ar dhliteanais	(3,709,000)	382,000
Athruithe i mboinn tuisceana achtúireacha	<u>19,179,000</u>	<u>(3,219,000)</u>
Glan-oibleagáidí sochair scoir amhail an 31	(38,221,000)	(49,784,000)

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

iv. Sócmhainn maoinithe iarchurtha do shochair scoir

Aithníonn an Coimisiún na suimeanna sin atá dlite ón Stát don dliteanas iarchurtha neamh-mhaoinithe do shochair scoir atá bunaithe ar an tsraith de bhonn tuisceana a ndéantar cuir síos uirthi thuas chomh maith le roinnt imeachtaí san am a caitheadh. Áirítear ar an himeachtaí sin an bonn reachtúil do bhunú na scéime sochair scoir agus an beartas agus an cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair maidir le pinsin seirbhíse poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníocaíochtaí ó fhostaithe agus an próiseas meastachán bliantúil. Níl aon fhianaise ag an gCoimisiún nach leanfaidh an beartas maoinithe seo de shuimeanna den chineál sin a chomhlíonadh de réir mar atá faoi láthair.

Is mar seo leanas atá an glan-mhaoiniú iarchurtha do shochair scoir a aithnítear sa Ráiteas maidir le hloncam agus Caiteachas agus sna Cúlchistí Ioncaim Coinnithe:

	31 Nollaig 2022 €	31 Nollaig 2021 €
<u>Maoiniú is in-aisghabhála i leith scoir na bliana reatha</u>		
Costais i leith sochair	4,249,000	3,252,000
Sochair a íocadh sa bhliain	(342,000)	(667,000)
	<u>3,907,000</u>	<u>2,585,000</u>

B'ionann an tsócmhainn maoinithe iarchurtha i leith sochair scoir amhail an 31 Nollaig 2022 agus €38,221,000.

v. Stair na n-oibleagáidí sochair shainithe

	2022 €'000	2021 €'000	2020 €'000	2019 €'000	2018 €'000
Oibleagáidí sochair shainithe	38,221,000	49,784	44,362	35,775	23,663
Taithí cailteanais / (gnóthachain) ar dliteanais scéime sochair shainithe	3,709	(382)	2,815	257	646
Céatadán de dhliteanais Plean	9.7%	(0.8%)	6.3%	0.7%	2.7%

vi. Tuairisc ar an scéim

Scéim an Choimisiúin

Is socrú pinsin ar an tuarastal deiridh shochair shainithe í an scéim pinsin le sochair agus ranníocaíochtaí atá sainmhínithe trí thagairt do "mhúnla" reatha rialúcháin scéimeanna earnála poiblí. Soláthraíonn an scéim pinsean (aon ochtódú in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtódú in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin do chéile agus leanaí. Is éard is Gnáthaois Scoir ann ná 65 lá breithe, agus roimh 2004 tá teidlíocht ag comhaltaí dul ar scor gan laghdú achtúireach ó 60 bliain d'aois. De ghnáth méadaíonn pinsin atá le íoc (agus iarchurtha) de réir bhoilsciú tuarastail ghinearálta na hearnála poiblí.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

Scéim Aonair

Is scéim pinsin ceirde do sheirbhísigh phoiblí ar fostú ón mbliain 2013 í an Scéim Aonair. Is scéim pinsin shochair shainithe í, lena mbaineann sochair scoir atá bunaithe ar mheánphá le linn gairme. Gineann an scéim creidmheasanna pinsin agus creidmheasanna cnapshuime scoir do gach comhalta de chuid na scéime. Fabhraíonn na creidmheasanna airgid sin, a dtugtar "suimeanna inchurtha" orthu ina gcéatadáin de phá ar bhonn leanúnach. Déantar na suimeanna inchurtha a fhabhraítear gach bliain a athluacháil uair sa bhliain go dtí dul ar scor ag teacht le harduithe ar bhoilsciú (Praghasinnéacs Tomhaltóirí). Is ionann an pinsean iomlán a bhronntar ar dul ar scor agus gnóthachain iomlán de shuimeanna inchurtha pinsin chomhalta scéime agus is ionann cnapshuim scoir a bhronntar, ar an dóigh chéanna, agus suimeanna inchurtha iomlán cnapshuime chomhalta na scéime.

Luacháil

Tá an luacháil a úsáidtear do nochtadh FRS 102 bunaithe ar luacháil achtúireach ag achtúire cáilithe neamhspleách agus ina nglactar san áireamh ceanglais an FRS d'fhonn dhliteanais na scéime a mheas amháil an 31 Nollaig 2022.

Ba mar seo a leanas a bhí na príomhbhoinn tuisceana achtúireacha a úsáideadh chun chostas an tsochair shainithe a ríomh an bhliain dar chríoch an 31 Nollaig:

	31 Nollaig 2022	31 Nollaig 2021
Ráta lascaine	3.65%	1.50%
Ráta boilscithe	2.65%	2.20%
Méaduithe tuarastal	4.65%	4.20%
Méaduithe pinsin	4.15%	3.70%

Éascaíonn an bonn básmhairachta a glacadh ionchas saoil a fheabhsú thar ama, chun go mbraithfidh ionchas saoil ar dul ar scor ar an mbliain ina mbainfidh comhalta aois scoir amach (65 bliana d'aois). Tá líon na gcomhaltaí sa Scéim agus líon na mbásanna róbheag chun anailís a dhéanamh agus chun aon mheastacháin fhiúntacha Scéimoiriúnaithe a chur i dtoll a chéile maidir le leibhéil bhásmhairachta amach anseo. Meán-ionchas saoil amach anseo de réir táblaí mortláiochta a úsáideadh chun dliteanais pinsean a chinneadh:

	31 Nollaig 2022 Bliain	31 Nollaig 2021 Bliain
Fireann d'aois 65	22.1	21.8
Baineann d'aois 65	24.4	24.1

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

13. ÍOCAÍOCHTAÍ DÉANACHA IN IDIRBHEARTA TRÁCHTÁLA

Is ar an gCoimisiún atá an fhreagracht fhoriomlán maidir le comhlíontacht na heagraíochta leis an Acht um Íoc Pras Cuntas, 1997 a tháinig i bhfeidhm an 2 Eanáir 1998, agus le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíochtaí Déanacha in Idirbhearta Tráchtála) 2012, a tháinig i bhfeidhm an 16 Márta 2013. Tá an fhreagracht seo tarmhligthe ag an gCoimisiún don lucht bainistíochta.

Tá rialuithe agus nósanna imeachta sa chóras rialaithe inmheánaigh a bhreithnítear a bheith riachtanach lena chinntiú go gcomhlíontar an tAcht. Áirítear i gcóras rialaithe inmheánaigh na heagraíochta rialuithe cuntasáíochta agus ríomhaire atá leagtha amach chun sainaitheint shonraisc agus chonarthaí d'íocaíochta a chinntiú laistigh de na dátaí íocaíochta fhorordaithe mar a shainmhínítear san Acht. Tá na rialuithe seo leagtha amach chun dearbhú réasúnach, cé nach dearbhú iomlán é, in aghaidh neamhchomhlíontacht leis an Acht. Tá an Coimisiún sásta gur chomhlíonadh sé le forálacha na hAchta maidir le gach gné ábhartha. Íocadh ús íocaíochta €41 sa bhliain.

14. CEANGLAIS CHAIPITIL

Ní raibh aon cheanglais chaipitil ann an 31 Nollaig 2022 (2021: nialas).

15. DLITEANAIS THEAGMHASACHA

Ní raibh aon dliteanais theagmhasacha ann an 31 Nollaig 2022 (2021: nialas).

16. NOCHTADH PÁIRTÍ GAOLMHAR

Ghlac an Coimisiún nósanna imeachta i gcomhréir le treoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe maidir le Comhaltaí an Choimisiúin ag nochtadh leasa agus cloíodh leis na nósanna imeachta sin i rith na bliana. Ní raibh aon idirbheart i gceist sa tréimhse maidir le gníomhaíochtaí an Choimisiúin lenar bhain aon leas tairbhíúil leo do Chomhaltaí an Choimisiúin. Aithnítear an Coimisiún anois mar chomhlacht poiblí faoi na hAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus 2001 agus i gcomhréir le hIonstraim Reachtúil Uimh 607 de 2008, a tháinig i bhfeidhm an 1 Eanáir 2009, tá sé d'oibleagáid ar Chomhaltaí an Choimisiúin dearbhú leasanna a chur ar aghaidh chuig an gCoimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí maidir leis an tréimhse dar chríoch an 31 Nollaig 2022.

Tá na príomhphearsanra bainistíochta sa Choimisiún comhdhéanta de Chathaoirleach agus de Chomhaltaí an Choimisiúin (suas le 6 ar a mhéad). Ba ionann an luach saothair iomlán a íocadh le príomhphearsanra bainistíochta sa bhliain 2022 agus €700,623 (2021: €553,256). Athraíonn líon Chomhaltaí an Choimisiúin ó am go ham. Mhéadaigh líon na gComhaltaí de chuid an Choimisiúin go 5 cinn le linn 2022.

Is comhaltaí iad na príomhphearsanra bainistíochta de scéim neamh-mhaoinithe sochair shainithe na hearnála poiblí agus ní théann a gcuid teidlíochtaí pinsin thar théarmaí na scéime pinsin seirbhíse poiblí ábhartha.

AN COIMISIÚN UM IOMAÍOCHT AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CHRÍOCH AN 31 NOLLAIG 2022

17. CEANGLAIS LÉASA

Níl talamh ná foirgnimh faoi úinéireacht an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí. Tá ceanglais ag an gCoimisiún maidir le cóiríocht oifige a léasú ag Teach Bloom, Sráid an Iarnróid, Baile Átha Cliath 1. Tá an léas sin i seilbh Oifig na nOibreacha Poiblí ar feadh tréimhse 20 bliana, tréimhse a thosaigh in 2015.

Leagann an Coimisiún amach sa tábla thíos a cheanglais mheasta maidir le híocaíochtaí bliantúla chuig an OPW thar thréimhse an léasa atá idir an OPW agus an tiarna talún:

	2022	2021
	€	€
Iníochta laistigh de bhliain	965,118	965,118
Iníochta laistigh de dhá bhliain go cúig bliana	3,860,471	3,860,471
Iníochta tar éis cúig bliana	7,479,663	8,444,781
	12,305,252	13,270,370

Ba ionann íocaíochtaí léasa oibriúcháin atá aitheanta mar chaiteachas agus €958,447 (2021: €1,000,682 lena n-áirítear riaráistí €326,608).

18. IMEACHTAÍ I nDIAIDH NA TRÉIMHSE TUAIRISCITHE

Níl imeacht ar bith idir an dáta tuairiscithe agus dáta fhaomhadh na ráiteas airgeadais sin le heisiúint a éilíonn coigeartú ar na ráitis airgeadais.

19. CEADÚ NA RÁITEAS AIRGEADAIS

Cheadaigh Coimisiún an Choimisiúin um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí na ráitis airgeadais ag a chruinniú an 30 Samhain 2023.